

Gábor Dénes (1900. június 5. – 1979. február 9.)

A <u>Terézvárosban</u> született, **zsidó** családban. Édesapja, Günszberg Bernát a **Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársaságnál** (MÁK Rt.) dolgozott, főkönyvelőként, majd cégvezetőként, végül igazgatóként, 1928 -ig. Édesanyja Jakobovits Adél. A szülők 1899-ben kötöttek házasságot, s három gyermekük született: Dénes (1900), György (1901) és Endre (1903). Az apa 1902. március 8-án fiaival együtt engedélyt kapott, hogy családnevüket "Gábor"-ra változtassák.

A Szemere utcai községi elemi népiskolába járt (1906-1910) a középiskolát a Budapest V. kerületi Márkó utcai Főreáliskolában (1910-1980) végezte. 1911. november 14-én kelt az Aeroplán körhinta szabadalmi leírása (a bejelentés napja: 1910. október 8.). 1918. március 6-an érettségizett, 15-én már be is hívták katonának, az észak-itáliai fegyverszünet után tért haza. Ehhez kapcsolódik olasz nyelvtanulása, amely negyedik nyelvismerete lett. Novemberben beiratkozott a Magyar királyi József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gépészmérnöki osztályába. 1919, május 24-én áttért az evangélikus vallásra. 1920-tól Berlinben folytatta tanulmányait a charlottenburgi Technische Hochschule elektromérnöki karán. Itt rendszeresen látogatta a tudományegyetem előadásait, többek között Albert Einstein szemináriumát, mely Szilárd Leó kezdeményezésére jött létre, és aki az előadásokra meghívta Wigner Jenőt, Neumann Jánost és Gábor Dénest. Később a magyar baráti kör Polányi Mihállyal, Kösztler Artúrral bővült. 1921. június 24-én tette le első szigorlatát a Műegyetemen. 1924-ben mérnöki diplomát szerzett a berlini Humboldt Egyetemen.

Az 1920-as években a **nagyfeszültségű hálozatok** üzemében fellépő tranziens jellenség sok problémát okoztak, de a vizsgálatukhoz sem módszerek, sem eszközök nem álltak rendelkezésre. 1927 -ben **diszertációjában tranziens** jelenségek rögzítése érdekében az **oszcillográf érzékenységének növelését** dolgozta ki. 1927–1932 között <u>Siemensstadtban</u>, a Siemens és **Halske kutatólaboratóriumában**, 1932–1933-ban pedig Erlangenben, a **Siemens-Reiniger-Veifa nevű cégnél** dolgozott. 1933-ban, a **náci** hatalomátvétel után elhagyta <u>Németországot</u> és hazatért <u>Magyarországra</u>. 1933-tól 1934-ig az **Egyesült Izzó kutatólaboratóriumában** a **gázkisülés** fizikájával foglalkozott. 1934-ben végleg letelepedett <u>Angliában</u>, brit állampolgár lett. 1934-től 1948-ig a British **Thomson-Houston** Társaság kutatólaboratóriumában dolgozott Rugbyben (Warwickshire).